

بسمه تعالی				مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه	
امتحانات ارتقایی – مرداد ۱۳۹۶				معاونت آموزش	
نیم‌سال اول				امتحانات کتبی	
موضوع:		فقه ۲ ب ۱		پایه:	
تاریخ:		۹۶/۰۵/۲۵		ساعت:	
۴		۱۰:۳۰			
نام کتاب: شرح لمعه، از اول صوم تا الفصل الثالث فی کفارات الامرام					
لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)					

تستی

۱. کدام گزینه راه شرعی برای ثبوت اول ماه است؟
 ب. ۳/۱-۴۰۱
 ا. العدد ☐ ب. الشیاع ☒ ج. العلو ☐ د. الانتفاخ ☐
۲. کدام گزینه غلط است؟
 ب
 * لو صام المسافر حیث یجب علیه القصر یجب علیه الإعادة قضاءً.
 ا. عالمًا بالحکم ☐ ب. جاهلاً بالحکم ☒ ج. ناسیاً للحکم ☐ د. ناسیاً للقصر ☐
۳. اذن الزوج للزوجة بشرط
 ا. صحة الحج المندوب ☒ ب. صحة الحج المندوب والواجب ☐ ج. وجوب الحج الواجب ☐ د. صحة الحج الواجب ☐
۴. لو حج مخالفاً ثم استبصر
 ب. ۴۴۷/۱
 ا. لم يعد حجه مطلقاً ☐ ب. يعد حجه إذا أخل بركن عندنا ☒ ج. يعد حجه إلّا إذا أخل بركن عنده ☐ د. يعد حجه مطلقاً ☐

تشریحی

- * یصحّ الصوم من المسافرين فی دم المتعة بالنسبة إلى الثلاثة لا السبعة و النذر المقيّد بالسفر.
 ۳۹۶/۱
۱. روزهای که مسافر و حاجی در عوض قربانی حج تمتع می‌گیرد. (در صورت تنگدستی یا نبود قربانی) البته از ده روزی که باید روزه بگیرد تنها سه روزه را می‌تواند در سفر بگیرد.
 ۲. در جایی که نذر کند روزه در سفر را.
- * یحرم صوم العیدین و آیام التشریق لمن کان بمنی و لا یحرم صومها علی من لیس بمنی إجماعاً و إن أطلق تحریمها فی بعض العبارات فهو مراد من قید. و ربّما لحظ المطلق أنّ جمعها كافٍ عن تقييد كونها بمنی لأنّ أقلّ الجمع ثلاثة و آیام التشریق لا تكون ثلاثة إلّا بمنی فإنّها فی غيرها یومان لا غیر و هو لطیف.
۲. أ. جملة «و إن أطلق تحریمها ... من قید» را توضیح دهید. ب. عبارت «ربّما لحظ المطلق ...» به چه مطلبی اشاره دارد؟ بیان کنید.
 ۴۲۲/۱
- یعنی گرچه عده‌ای از فقهاء، به طور مطلق گفته‌اند صوم در ایام تشریق، حرام است و آن را مقید به «بودن در منی» نکرده‌اند ولی چون اجماع داریم که در غیر منی، روزه حرام نیست لذا سخن آنان را هم حمل بر همین معنا می‌کنیم.
- ب. توجیه اطلاق است عده‌ای از فقهاء که عبارتشان را مطلق آورده‌اند به این خاطر بوده که آنها از کلمه «ایام» استفاده کرده‌اند و چون ایام تشریق تنها برای کسی که در سرزمین منی است سه روز است ولی برای کسی که در منی نباشد دو روز است؛ لذا همین که از کلمه «ایام» استفاده کرده‌اند فهماننده این موضوع هست که شخص در سرزمین منی به سر می‌برده است و دیگر نیازی ندیده‌اند که مقید کنند به «بودن در سرزمین منی».

* يستحب للمعتكف الاشتراط في ابتدائه للرجوع فيه عند العارض كالمحرم فيرجع عنده وإن مضى يومان.

۳. أ. مقصود از «الاشتراط في ابتدائه» را بنویسید. ب. عبارت «و إن مضى يومان» به چه مطلبی اشاره دارد؟ ۴۳۱/۱

أ. الاشتراط: یعنی در هنگام معتكف شدن، قرار بگذارد که هر زمان عارضی برایش رخ داد بتواند از اعتكاف خارج شود.

ب. «و إن مضى»: یعنی حتی در صورت عادی هم که با گذشتن دو روز اعتكاف مستحبی تبدیل به واجب می شود و اتمامش لازم است، اما در این صورت می توان دو روزه آن را پایان داد.

* المستطيع يجزيه الحجّ متسكعاً لوجود شرط الوجوب بخلاف ما لو تكلفه غير المستطيع. ۴۴۳/۱

۴. أ. مقصود از «متسكعاً» و «شرط وجوب» را بنویسید. ب. جمله «بخلاف ما لو تكلفه» ... بیانگر چه مطلبی است؟

أ. متسكعاً: متكلاً للحج بغير زاد أو راحلة. شرط وجوب: استطاعت. ب. اینکه اگر شخصی مستطيع نباشد ولی خود را با تكلف به حج برساند، مجزی از حجة الاسلام نیست و بعداً اگر مستطيع شد باید حج واجب را بجا بیاورد.

* (الحامل المقرّب و المرضع القليلة اللَّبن) إذا خافتا على الولد (يفطران و يفديان) و في بعض النسخ: «و يعيدان» بدل «و يفيدان» و فيه تصريح بالقضاء و إخلالٌ بالفدية و عكسه أوضح لأنّ الفدية لا تستفاد من استنباط اللفظ بخلاف القضاء. ۴۱۵/۱

۵. مقصود از «عكسه» و وجه اوضاحت آن را توضیح دهید.

«عكسه» یعنی اینکه نسخه «يفديان» باشد نه «يعيدان». توضیح: وجوب فديه مستلزم وجوب قضاء است معمولاً ولی وجوب اعاده و قضاء، مستلزم وجوب فديه نمی باشد بنابراین تعبیر به «يفديان» بر «يعيدان» اولویت دارد.

۶. معنای اصطلاحات زیر در محرمات احرام چیست؟ ۴۹۴/۱

أ. الاكتحال بالمطيب: سرمه کشیدن با سرمه خوشبو
ب. السباب للمسلم: فحاشی کردن به مسلمان
ج. قصّ الظفر: ناخن گرفتن
ب. الادّهان: روغن مالیدن به بدن

* (در بحث سعی بین صفا و مروه) إن زاد على سبعة أشواط سهواً تخيّر بين الإهدار للزائد و تكميل أسبوعين، و حينئذٍ فمع الإكمال يكون الثاني مستحباً و لم يشرع استحباب السعي إلّا هنا و لا يشرع ابتداءً مطلقاً. ۵۱۳/۱

۷. أ. مقصود از «الإهدار للزائد» و «تكميل أسبوعين» چیست؟ ب. عبارت «لم يشرع استحباب السعي إلّا هنا و لا يشرع ابتداءً مطلقاً» را توضیح دهید.
أ. الإهدار: یعنی آن مقدار اضافه را ندیده بگیرد و رها کند. تكميل: یعنی می تواند آن مقدار اضافه را تا هفت تاي دیگر تكميل کند تا دوباره (هفت تاي) سعی کامل شود. ب. یعنی سعی استحبابی در شرع نداریم مگر در همین مورد که سعی مستحب می گردد و اینکه ابتداءً سعی مستحب باشد در هیچ فرضی مصداق ندارد.

۸. «قران» در طواف را توضیح داده، حکم آن در هریک از طواف واجب و مستحب را بنویسید. ۱/۵۱۱

القران بين اسبوعين بحيث لا يجعل بينهما تراخياً وقد يطلق على الزيادة عن العدد مطلقاً (مبطل في طواف الفريضة ولا بأس به في النافلة).

* لو أطلق النادر و شبهه للحج تخيّر في الثلاثة مكياً كان أم أقبياً. ۴۶۶/۱

۹. مقصود از «شبهه» و «الثلاثة» و «أقبياً» را توضیح دهید.

شبهه: شبه نذر یعنی عهد و یمن - الثلاثة: حج تمتع و قران و افراد.

أقبی: کسی که منزلش از مکه بیش از ۱۶ فرسخ (۴۸ میل) فاصله داشته باشد.